

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА**

Погоджено:

Студентською радою УКД

Протокол № 01 від 28.08 2020р.

Голова студентської ради УКД

 О.М. Невгамонний

Затверджено:

Вченою радою університету

Протокол № 02 від 28.08 2020 р.

Президент А.І. Луцький

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ У
ПРИВАТНОМУ ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ
УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА**

Івано-Франківськ
2020

Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність у Приватному вищому навчальному закладі Університет Короля Данила (далі Положення) закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти у Приватному вищому навчальному закладі Університеті Короля Данила (надалі Університет), викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного кодексу України, Статуту Університету, Правил внутрішнього трудового розпорядку, інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів Університету.

1.3. Положення спрямоване на дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності Університету (освітній, науковій, виховній), забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату, утвердження академічних чеснот, запобігання порушення академічної доброчесності, забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу Університету.

1.4. Положення закріплює правила етичної поведінки як в освітній, науковій, так і виховній роботі, поширюється на всю академічну спільноту Університету і є обов'язковим до виконання.

Система сприяння дотриманню принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в Університеті

2.1. Система забезпечення принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин (далі – академічної доброчесності) в Університеті складається з таких взаємопов'язаних між собою елементів:

1. нормативна база, яка на системному рівні описує механізми впровадження принципів академічної доброчесності в науковий та освітній процеси, заходи з забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності, процедури попередження та боротьби з порушеннями принципів академічної доброчесності. До нормативної бази в університеті відносяться:

базові нормативні документи:

- Кодекс корпоративної етики;
- Положення про академічну доброчесність у Закладі вищої освіти “Університет Короля Данила”;
- Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату;

- Положення про Центр внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті Короля Данила;

інші нормативні документи щодо здійснення відповідних видів освітньо-наукової діяльності в університеті, в яких у тому числі відображаються питання академічної доброчесності;

2. структурні підрозділи та вповноважені комісії, які забезпечують популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність університету, а також виконують наглядову та контролюючу функцію. Серед них:

- Центр внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті Короля Данила;
- Комісія з етики та вирішення конфліктів, склад якої призначається наказом ректора;
- Комісія з академічної доброчесності, склад якої призначається наказом ректора.

Для розгляду порушень академічної доброчесності здобувачами вищої освіти до складу зазначених комісій повинні обов'язково входити представники органів студентського самоврядування.

До складу комісій не можуть входити особи, які притягувались до відповідальності за порушення академічної доброчесності. У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності членом комісії він виводиться з її складу наказом ректора.

Засідання комісій вважається правомірним у разі, якщо у її роботі бере участь не менше 2/3 членів. Рішення комісій вважаються прийнятими, якщо вони підтримані простою більшістю голосів її членів відкритим голосуванням;

3. інформаційна база, за допомогою якої здійснюється популяризація принципів академічної доброчесності та підвищення рівня обізнаності всіх учасників освітньо-наукової діяльності в університеті у питаннях академічної доброчесності і основними складовими якої є:

- розділ Академічна доброчесність на сайті ЗВО “Університет Короля Данила”;
- інформаційні матеріали щодо попередження плагіату (пам'ятка здобувачу освіти, банери);
- інформаційні матеріали щодо дотримання академічної доброчесності та корпоративної культури викладачами та студентами під час освітнього процесу (декларація про академічну доброчесність науково-педагогічного працівника Університету Короля Данила, декларація про академічну доброчесність здобувачів освіти Університету Короля Данила, заняття у студії педагогічної майстерності);
- матеріали, присвячені популяризації принципів академічної доброчесності серед осіб, що здобувають вищу освіту (банери, роздаткові матеріали, стікери академічної доброчесності тощо);

4. інструменти впровадження принципів дотримання академічної доброчесності у освітню й наукову діяльність університету, які несуть просвітницьку функцію та за допомогою яких стає можливим попередження випадків порушення принципів академічної доброчесності, у тому числі:

- інформаційно-консультативне супроводження викладачів та здобувачів вищої освіти через створення відповідних ресурсів у розділі “Якість освіти” на сайті Університету Короля Данила;
  - підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів»;
  - вивчення у межах навчальної компоненти “Основи наукового пізнання” сутності та фундаментальних цінностей академічної доброчесності;
  - скринька довіри для повідомлення фактів про порушення академічної доброчесності;
- 4) інструменти контролю додержання принципів дотримання академічної доброчесності у освітню і наукову діяльність університету, які передбачають:
- здійснення анкетування учасників наукового та освітнього процесів на предмет порушень академічної доброчесності;
  - обов’язкову перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на наявність ознак академічного плагіату відповідно до створеної нормативної бази на платформі StrikePlagiarism.

Поняття, принципи, норми академічної доброчесності

3.1. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених Законом України “Про освіту”, Законом України “Про вищу освіту” та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження освітньої, наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

3.2. Академічна доброчесність в Університеті базується на принципах верховенства права, законності, справедливості, демократизму, сумлінності, професіоналізму, толерантності, партнерства, взаємоповаги і довіри, відкритості й прозорості, взаємодопомоги, відповідальності.

3.3. Академічна доброчесність учасниками освітнього процесу реалізується шляхом дотримання загальноприйнятих морально-етичних норм, правил поведінки, самостійного виконання навчального навантаження та завдань поточного і підсумкового контролю результатів навчання, а також:

- надання достовірної інформації про результати особистої навчальної, наукової та творчої діяльності;
- об’єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- дотримання правил високих стандартів ділової етики під час переговорів, зокрема телефонних, які мають вестися у спокійному, ввічливому, доброзичливому тоні, що сприяє створенню позитивної репутації Університету загалом;
- дотримання чинного законодавства України в сфері освіти та вищої освіти й інших норм законодавства України, збереження національних і культурних традицій;
- принципового реагування на порушення цього Положення;

- поваги учасників академічної спільноти та освітнього процесу, незалежно від віку, статі, громадянства, національності, віросповідання, здоров'я, соціального стану та інших ознак;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази Університету;
- якісного виконання своїх функціональних обов'язків;
- дотримання вимог наукової сумлінності в усіх видах науково-освітньої діяльності;
- уникнення дій на основі приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- використання у освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та сумлінне посилення на них;
- уникнення фальсифікацій, фабрикації інформації та наукових результатів з їх використанням у роботі;
- недопущення жодним чином хабарництва за отримання будь-яких переваг у освітній або дослідницькій діяльності;
- відповідальності за порушення академічної доброчесності;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

Форми проявів академічної недоброчесності та їх визначення

4.1. Форми академічної недоброчесності:

- академічний плагіат;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- списування;
- обман;
- хабарництво;
- необ'єктивне оцінювання;
- надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;
- вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

4.2. Визначення форм проявів академічної недоброчесності:

4.2.1. **академічний плагіат** - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

4.2.2. **самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

4.2.3. **фабрикація** - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

4.2.4. **фальсифікація** - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

4.2.5. **списування** - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

4.2.6. **обман** - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

4.2.7. **хабарництво** - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

4.2.8. **необ'єктивне оцінювання** - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

4.3. Порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату визначено "Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату".

Управління процесом дотримання принципів академічної доброчесності та відповідальність за порушення академічної доброчесності педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти

5.1. Управління процесом дотримання принципів академічної доброчесності в Університеті здійснює ректор/перший проректор. Управління процесом дотримання принципів академічної доброчесності при реалізації всіх напрямів наукової діяльності здійснює проректор з наукової роботи.

5.2. Відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності під час здійснення освітньо-наукової діяльності покладається на здобувачів вищої освіти та співробітників університету.

5.3. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час здійснення освітньо-наукової діяльності здійснюється передусім викладачами (в межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками кваліфікаційних робіт; факти порушення академічної доброчесності співробітниками університету виявляються передусім посадовими особами закладу вищої освіти, зокрема керівництвом структурних підрозділів, спеціалізованих вчених рад.

5.4. Рішення щодо відповідальності за порушення академічної доброчесності може прийматись Комісією з академічної доброчесності.

5.5. **За порушення академічної доброчесності педагогічні та науково-педагогічні працівники** можуть бути притягнуті до дисциплінарної, адміністративної відповідальності відповідно до нормативних і розпорядчих документів, норм законодавства України, зокрема:

- відмова у присудженні ступеня освітньо-наукового чи освітньо-творчого рівня чи присвоєнні вченого звання;

- позбавлення присудженого ступеня освітньо-наукового чи освітньо-творчого рівня чи присвоєного вченого звання;

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

5.6. *За порушення академічної доброчесності здобувачі* освіти можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності, як:

- повторне оцінювання результатів поточного та підсумкового контролю;
- повторне вивчення відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти;
- скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати за навчання.

5.7. За кожне порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти і співробітники Університету можуть бути притягнуті як до одного, так і до кількох видів відповідальності залежно від рішення комісій. Комісія може також розглядати питання щодо вчинення дій, які містять ознаки порушення академічної доброчесності, з наданням рекомендацій щодо притягнення до інших видів відповідальності, передбачених чинним законодавством України.

5.8. Застосування конкретного виду відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

- визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;
- факту співпраці з комісією або відмова від співпраці під час розгляду справи про порушення;
- факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;
- ступеню впливу порушення на репутацію університету, кафедри, наукової школи тощо;
- ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання (для здобувачів вищої освіти) та здійснення освітньої і наукової діяльності (для педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників).
- інших обставин вчинення порушення.

5.9. Особи, що перелічені у п. 5.3. цього Положення, у разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності, подають клопотання про розгляд порушення до Комісії з академічної доброчесності. Не допускається подання клопотання без обґрунтованої інформації по суті порушення, з неправдивою інформацією про факт порушення, яка базується на неперевірених фактах (носить характер припущення), анонімного клопотання.

Клопотання може бути також подано від імені здобувача вищої освіти у разі, якщо він став свідком порушення академічної доброчесності або готовий надати обґрунтовану інформацію щодо скоєння порушення академічної

добročесності з боку іншого здобувача вищої освіти чи співробітника університету.

5.10. Процедура розгляду факту порушення академічної добročесності Комісією з академічної добročесності складається з таких етапів:

1. інформування особи про підозру у скоєнні порушення академічної добročесності;
2. проведення службового розслідування;
3. підготовка протоколу про результати службового розслідування з висновками та визначенням виду відповідальності.

5.11. Розгляд факту порушення академічної добročесності проводиться конфіденційно з інформуванням про хід розгляду справи лише членів комісії, вищестоящих посадових осіб та особи, що підозрюється у скоєнні порушення академічної добročесності.

При цьому особа, що підозрюється у скоєнні порушення академічної добročесності, має право:

- ознайомитись із матеріалами, що розглядаються комісією, протоколом про результати службового розслідування та іншою інформацією стосовно розгляду факту порушення;
- за власною ініціативою чи запитом комісії надавати письмові пояснення по суті справи, відмовитись від пояснень у разі запиту на їх надання;
- бути присутньою на засіданні комісії на етапі розгляду питання про притягнення її до академічної відповідальності.

5.12. Комісія з академічної добročесності розглядає порушення і виносить своє рішення на підставі обґрунтованої інформації по суті порушення, результатами службового розслідування та з урахуванням пункту 5.8 цього Положення.

Попередження академічної недобročесності

6.1 Для попередження недотримання норм та правил академічної добročесності в Університеті використовується комплекс профілактичних заходів:

- ознайомлення здобувачів освіти й науково-педагогічних працівників, інших членів академічної спільноти із цим Положенням;
- інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти про необхідність дотримання правил академічної добročесності, професійної етики;
- проведення семінарів із представниками компаній-розробників програм перевірки робіт на наявність ознак академічного плагіату для здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників (окремо для кожної групи);
- контроль з боку завідувача кафедри, керівників курсових, кваліфікаційних робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
- перевірка кваліфікаційних робіт на предмет академічного плагіату;

- експертна оцінка та (або) технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в дисертаційних дослідженнях, підготовлених до захисту, монографіях, наукових статтях відповідно до Регламенту перевірки на академічний плагіат кваліфікаційних робіт студентів, матеріалів, поданих до публікації в наукових виданнях Університету.

Прикінцеві положення

7.1 Педагогічні та науково-педагогічні працівники при прийомі на роботу повинні бути ознайомлені з цим Положенням одночасно з ознайомленням з Правилами внутрішнього трудового розпорядку.

7.2 Здобувачі вищої освіти повинні бути ознайомлені з Положенням впродовж 30 днів із дня зарахування до Університету.

7.3 Усі працівники та особи, що навчаються, повинні знати і дотримуватися принципів і норм цього Положення. Незнання цих норм не може слугувати виправданням щодо його порушення.

7.4 Відмова від підписання Декларації про академічну доброчесність не звільняє учасника освітньо-наукового процесу від академічної відповідальності, застосування заходів дисциплінарного характеру за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин відповідно до нормативної бази закладу Університету та чинного законодавства України.